

RIKSDAGENS SVAR 3/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 7 kap. i konsumentskyddslagen, lagen om registrering av vissa kreditgivare och 2 § i räntelagen

Ärende

Regeringen har till 2012 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av 7 kap. i konsumentskyddslagen, lagen om registrering av vissa kreditgivare och 2 § i räntelagen (RP 78/2012 rd).

Beredning i utskott

Ekonomiutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (EkUB 15/2012 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen utvecklar metoder för att följa upp varför hushållen skuldsätts och hur skuldsättningen utvecklas och att den vid behov vidtar lagstiftningsåtgärder och andra behövliga tilläggsåtgärder för att dämpa skuldsättningsutvecklingen.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av 7 kap. i konsumentskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konsumentskyddslagen (38/1978) 7 kap. 3 § 1 mom., 13 och 14 § samt det inledande stycket i 22 § 1 mom., sådana de lyder i lag 746/2010, samt
fogas till 7 kap. en ny 17 a § som följer:

7 kap.

Konsumentkrediter

3 §

Begränsningar i fråga om tillämpningen i vissa andra fall

Bestämmelserna i 9—11 §, 13 § 2 mom. 4 punkten samt 14 och 17 § tillämpas inte på

konsumentkrediter där kredittiden är högst tre månader, där ingen ränta tas ut och där de övriga kreditkostnaderna omräknade till effektiv ränta inte överstiger det räntebelopp som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). På fortlöpande krediter tillämpas dock 14 och 17 §.

— — — — —

13 §

God kreditgivningssed

Kreditgivaren ska handla ansvarsfullt vid kreditgivningen.

Det förutsätts särskilt att kreditgivaren

1) inte marknadsför en kredit så att marknadsföringen tydligt bidrar till att försämrade konsumentens förmåga att noggrant överväga krediten,

2) inte använder kreditgivningen som ett huvudsakligt argument vid marknadsföringen av andra konsumtionsnyttigheter,

3) inte använder sms-tjänster eller andra motsvarande kommunikationstjänster mot extra avgift vid marknadsföring eller beviljande av kredit eller vid annan kommunikation i anslutning till kreditförhållandet,

4) ger konsumenten en sådan tillräcklig och klar utredning innan kreditavtalet tecknas som gör det möjligt för konsumenten att bedöma om krediten är lämplig för hans eller hennes behov och ekonomiska situation,

5) i händelse av försenad betalning ger konsumenten information och råd för att förhindra att betalningssvårigheter uppstår eller förvärras och informerar om hur situationer med betalningsförmåga kan skötas samt att kreditgivaren förhåller sig ansvarsfullt till betalningsarrangemang.

Bestämmelserna i 1 mom. och 2 mom. 1—4 punkten tillämpas också på kreditförmedlare. Bestämmelsen i 2 mom. 4 punkten gäller dock inte en sådan säljare eller tjänsteleverantör som arbetar som kreditförmedlare vid sidan av sin huvudsyssla.

14 §

Skyldighet att bedöma en konsuments kreditvärdighet

Innan ett kreditavtal ingås ska kreditgivaren bedöma om konsumenten har förutsättningar att fullgöra sina skyldigheter enligt kreditavtalet

(konsumentens kreditvärdighet). Bedömningen ska grundas på tillräckliga uppgifter om konsumentens inkomster och övriga ekonomiska omständigheter.

Om parterna senare kommer överens om att höja kreditbeloppet eller kreditgränsen, ska kreditgivaren försäkra sig om att informationen om konsumenten är aktuell och, om kreditbeloppet eller kreditgränsen höjs betydligt, bedöma konsumentens kreditvärdighet på nytt innan avtal ingås om höjningen.

17 a §

Räntetak

Om kreditbeloppet eller kreditgränsen är under 2 000 euro, får kreditens effektiva ränta enligt kreditavtalet vara högst den referensränta som avses i 12 § i räntelagen utökad med 50 procentenheter. Denna paragraf tillämpas dock på nyttighetsbundna krediter endast om konsumenten med stöd av kreditavtalet också har rätt att ta ut penningmedel.

22 §

Särskilda bestämmelser som gäller distansförsäljning och hemförsäljning

I stället för ett ersättningsbelopp enligt 20 § 2 mom. har kreditgivaren rätt att som ersättning kräva den effektiva räntan för krediten för den tid som konsumenten har kunnat förfoga över krediten, om konsumenten vid distansförsäljning frånträder

Denna lag träder i kraft den 20 .

På avtal som har ingåtts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Vad som föreskrivs i 7 kap. 13 § 2 mom. 3 punkten och 3 mom. tillämpas dock också på kommunikation i anslut-

ning till avtal som ingåtts före ikraftträdandet av denna lag.

Lag

om ändring av lagen om registrering av vissa kreditgivare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om registrering av vissa kreditgivare (747/2010) 10, 11 och 13 § samt
fogas till lagen nya 9 a, 10 a och 10 b § som följer:

9 a §

Bevaring av handlingar och uppgifter i anslutning till kreditgivning

Kreditgivaren ska bevara handlingar och uppgifter som gäller kreditgivningen i fem år efter det att krediten i sin helhet har förfallit till betalning, om det inte någon annanstans i lag föreskrivs att de ska bevaras längre än i fem år.

10 §

Tillsyn

Regionförvaltningsverket i Södra Finland övervakar att denna lag följs.

10 a §

Tillsynsmyndighetens rätt att få uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna ska en kreditgivare på begäran ge regionförvaltningsverket de handlingar och uppgifter som behövs för övervakningen.

Trots sekretessbestämmelserna har regionförvaltningsverket dessutom rätt att för en specificerad tillsynsåtgärd få handlingar och uppgifter också av någon annan enskild sammanslutning eller person än kreditgivaren. Handlingarna och uppgifterna ska vara nödvändiga med tanke på

tillsynen för att utreda huruvida tillhandahållandet av krediter omfattas av tillämpningsområdet för denna lag eller vem som de facto tillhandahåller krediterna.

Regionförvaltningsverket har dock inte rätt att av en advokat som avses i lagen om advokater (496/1958) eller av dennes biträde få handlingar och uppgifter om advokatens klienter, och inte heller av någon annan få handlingar och uppgifter som erhållits i samband med uppdrag som rättegångsombud eller rättegångsbiträde. Som sådana uppdrag räknas utöver egentliga rättegångsrelaterade uppdrag juridisk rådgivning om klienters rättsliga ställning vid förundersökning till följd av brott eller vid annan behandling av ärenden före rättegång eller juridisk rådgivning för inledande eller undvikande av rättegång.

10 b §

Rätt att få uppgifter ur bötes- och straffregistret

Regionförvaltningsverket har rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få de uppgifter som behövs för att utreda om en person som avses i 4 § 1 mom. 3 punkten och 5 § 2 mom. i denna lag är tillförlitlig. Bestämmelser om rätten att få uppgifter ur straffregistret finns i straffregisterlagen (770/1993).

11 §

Tvångsmedel

Regionförvaltningsverket ska förbjuda tillhandahållande av konsumentkrediter som i strid med denna lag sker utan registrering. Om det finns särskilda skäl, får förbudet också meddelas så att det gäller en anställd hos den som bedriver sådan verksamhet eller någon annan som agerar för en sådan rörelses räkning.

Om en kreditgivare försummar en skyldighet som följer av 7 § 3 mom. eller 10 a § 1 mom., får regionförvaltningsverket uppmana kreditgivaren att fullgöra sin skyldighet inom utsatt tid. Om kreditgivaren försummar en skyldighet som anges i 9 eller 9 a §, får regionförvaltningsverket ge kreditgivaren en varning. Om försummelse är allvarliga eller om de upprepas trots uppmaning eller varning, får regionförvaltningsverket förbjuda kreditgivarens verksamhet helt eller delvis för viss tid, dock för högst sex månader.

Om en aktör som avses i 10 a § 2 mom. försummar en skyldighet som följer av det momentet, får regionförvaltningsverket uppmana aktören att fullgöra sin skyldighet inom utsatt tid.

Regionförvaltningsverket får förena ett förbud eller en uppmaning som avses i denna paragraf med vite. Ett förbud som avses i 1 mom. ska förenas med vite, om inte det av särskilda skäl är onödigt eller regionförvaltningsverket anser att förfarandet ska bedömas i enlighet med 13 § 1 mom. Bestämmelser om vite finns i övrigt i viteslagen (1113/1990).

13 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligt utan registrering tillhandahåller konsumentkrediter ska, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *kreditgivarbrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som bryter mot ett förbud som har meddelats med stöd av 11 § och förenats med vite får inte dömas till straff för samma gärning, om vitet har dömts ut genom ett lagakraftvunnet beslut.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 2 § i räntelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i räntelagen (633/1982) 2 §, sådan den lyder i lag 340/2002, som följer:

2 §

Avvikelse från lagen

Skyldigheten att betala ränta bestäms enligt denna lag, om inte något annat följer av gäldenärens förbindelse eller av handelsbruk eller något annat är föreskrivet.

Ansluter sig gäldenärens förbindelse till ett avtal som ingåtts mellan en näringsidkare och en konsument beträffande en konsumentkredit eller någon annan konsumtionsnyttighet, eller till ett avtal på grundval av vilket gäldenären genom köp eller hyra anskaffar bostad för sig eller familjemedlem, är förbindelsen utan verkan till den del gäldenären vore skyldig att betala dröjs-

målsränta utöver vad som bestäms i 4—11 §. Har gäldenären i dessa fall i händelse av dröjsmål förbundit sig att i stället för dröjsmålsränta eller i tillägg därtill betala provision, premie eller motsvarande prestation, är förbindelsen utan verkan till den del dröjsmålsräntans och den

nämnda prestationens sammanlagda belopp överstiger ränta som beräknats enligt 4—11 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På avtal som har ingåtts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 12 februari 2013
